



ÄRKAMISAJA LUGU

Hanila kirikus filmiti uut mängufilmi

Režissöör Ergo Kuld jõudis esmaspäeval oma filmi „Säärane mulk” võtetega Hanila Pauluse kirikusse.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

Filmivõtetel Hanila kiriku juures on kirikulistena kaasa löömas vabatahtlikud. Filmi tootmisjuhi Olev Sten Erik Jõgi sõnul on mõnekümne inimese seas ka kohalikke.

Osalisi otsis Jõgi nii Pärnu-, Saare- kui ka Läänemaa infokanaleis. Hanila kirik jäi filmiiniimestele silma, kuna kiriku interjööri ei ole nii palju tänapäevaseks kohendatud, et see ajastutruudust rikkuma kipuks. Hanilas üles võetud filmisteeni tegevus toimub nimelt aastal 1870.

Hanilas võeti üles filmi algustseen, kus näidendi noored peategelased tuttavaks saavad, ja lau-latusestseen. Kelle pulmad need on, seda ei olnud Jõgi nõus üt-lema, et see vaatajale avastada jääks.

Koidula näidendi ainetel

Ott Kiluski stsenaariumi aluseks on Lydia Koidula esimene algupärane näidend „Säärane mulk ehk Sada vakka tangusoola”, mille sündmused kulgevad ärkamis-aegse Eesti külas. Tegijate sõnul jõuab filmi toonane külaelu kogu selle huumori, armumängu-de ja maaostuafääridega.

Filmis tegutseb noor Lydia Koidula omaenese kirjutatud näidendis. Ta on maale tulles ot-sinud rahu ja loomungulist vai-kust, kuid satub külaelu keeri-sesse, kus käib võitlus armastu-se, maa ja aususe üle.

Koidula „Säärast mulgist” tuttav Maie tõrjub kohaliku ka-valpea Erastu Ennu lähenemis-katseid ja loodab hoopis saada naiseks Mulgimaalt pärit ausale ja sirgjoonelisele Märdile. Maie isa Peeter, kelle nina alt on mul-gid kunagi kavalusega talu ost-nud, ei talu neid aga üldse ega taha tüdart mulgile lubada. Lydia leiab end peagi armumängude keskelt, kuhu on lõpuks kaasa-tud ka tema enda austajad.

Suur osa filmist on üles võetud vabaõhumuuseumis, aga võt-ted on jõudnud ka Pärnusse Jann-seni tänavale Koidula muuseumi.



Režissöör Ergo Kuld sai Hanila kiriku juude massistseenidesse kaasa lööma ka kohalikke vabatahtlikke.

3 X ANDRA KIRNA

Režissöör Kuld on lubanud, et „Säärane mulk” saab olema värvikas ja rahvalik ajastufilm. Ta on nimetatud „Säärast mulki” surematuks klassikaks. Lydia Koidula sisse kirjutamine näidendisse on tema sõnul kum-mardus kõige eest, mille Koi-dula on eesti kultuuripärandis-se toonud, ja nii on ta soovinud jutustada Lydia enda lugu „Sää-rase mulgi” kaudu.

Kulla varasemad, klassikalis-tel tekstidel põhinevad filmid na-gu „Vigased pruudid” ja „Suvita-jad” hoiavad Jõgi sõnul aastate-gi pärast neid tekste värskena.

„Meie eesmärk ei ole varjuta-da neid vanu teoseid, vaid uuen-dada vana,” ütles Jõgi. „Kahtle-mata toovad need rahva kinno, kuna tegemist on juba ette tun-tud lugudega. See pole aga meile eesmärk omaette, vaid tahame tuua klassika vaatajateni uuen-datud ja värskel kujul.”

Palju tippnäitlejaid

Lydia Koidulat mängib Maria Te-resa Kalmet, kes Kulla eelmises filmis „Vigased pruudid” astus üles Miina rollis.

Kalmet ütles Lääne Elule, et film on talle küll töötlus Koidu-

la näidendist, aga tema meelest on ka ärkamisaja vaimu selles-se loosse siiski tugevalt sisse jää-nud. „Eriti just Koidula „Säära-se Mulgi” tegelaste kaudu,” sõ-nas ta.

Küsimus, kumb õieti peate-gelane on, kas Koidula või noor armastaja Maie, pani Kalmeti mõneks ajaks mõtlema.

„Need on kaks omaette lugu, mis kokku on põimunud. Ar-van, et see ongi selle vana teks-ti töötuse juures põnev, et au-tor ja ta lähikondlased on loo sisse paigutatud. Koidula on üh-teaegu autor ja tegelane ning

fookus on siiski „Säärase mul-gi” lool. Samas on lood ühenda-tud ja sisse tulevad mingid di-lemmad või küsimused Koidu-la enda elust,” rääkis ta.

Noori armastajaid Maiet ja Märti mängivad Amanda Re-becca Padar ja Leonhard Sass Taalmaa. Ennu rollis on Märt Koik, isa Peeter Pääru Oja ja ema Anne Piret Krumm.

Teistes osades on Jan Uuspõld, Ago Anderson, Raimo Pass, Ale-xandr Domowoy ja Magnus Ma-riuson.

Režissöör Ergo Kulla tehtud on veel „Talve”, „Suvitajad” ning



Olev Sten Erik Jõgi.



Maria Teresa Kalmet.

paari aasta eest Läänemaal üles võetud „Vigased pruudid”.

Lydia Koidula näidendi aine-tel kirjutas stsenaariumi Ott Ki-lusk, kes oli ka „Vigaste pruuti-de” stsenaarist. Kilusk oli drama-turg, kui Kaili Viidas mõne aasta eest tegi Endla teatris lavastuse „Säärane mulk ehk Sada vakka tangusoola”.

Produtsendid on Kristian Tas-ka ja Armin Karu.

Filmi toodavad HansaFilm, Taska Film, Kassikuld ning le-vitab ACME Film. Kinno jõuab „Säärane mulk” veebruarist 2026.

Helen Rammu läheb valimistele HaRi nimekirjas

Haapsalu aselinnapea Helen Rammu kandideerib sügisestel kohalike omavalitsuste valimis-tel valimisliit HaRi nimekirjas, teatas Haapsalu aselinnapea Tõnu Parbus.

„Oleme kaheksa aastat koos HaRiga töötanud ja tundus mõistlik koos jätkata,” põhjen-das Rammu oma otsust Lääne Elule. „Muidugi on olnud ka eri-meelsusi, aga ei midagi lahenda-matut ja nii peakski üks mees-kond töötama,” lisas ta.

Varem vallavanemana Rida-la valda juhtinud Rammust sai



Helen Rammu.

ANDRA KIRNA

Haapsalu aselinnapea pärast Haapsalu ja Ridala liitumist 2017. aastal. Toona moodustas linna-pea Urmas Suklese juhitud vali-misliit HaRi koalitsiooni Jaanus Karilaiu juhitud Keskerakonna-ga ning Keskerakonna nimekir-jas kandideerinud ja 62 häält saa-nud Rammust sai Haapsalu ase-linnapea, kelle vastutada on maa-ja planeerimisteemad.

Keskerakonna aselinnapeana jätkas Rammu ka pärast 2021. aasta valimisi. Toona kogus ta 70 häält. 2023. septembris, kui Keskerakonnas oli suurem pe-

reheitmine, astus Rammu Kes-kerakonnast välja ning on nüüd parteitu.

„Mulle sai sellest ülevabarii-gilisest poliitikast küll,” ütles Rammu, miks ta sarnaselt pal-jude teiste Läänemaa keskerakondlastega ei astunud erakon-da Isamaa. „Enda vastu töötada ei saa,” lisas ta.

Rammu sõnul oli üks vali-misliiduga liitumise põhjus soov, et linnavalitsuse järjepi-devus ei kaoks. „Mulle on täht-sis, et Haapsalu areng oleks ta-sakaalukas, stabiilne, avatud ja

inimestega koos kujundatud,” ütles ta.

Rammu sõnul vajab kahek-sa-aastase koostöö tulemusena koostatud ja kehtestatud Haap-salu linna üldplaneeringu ellu-viimine inimesi, kes on olnud al-gusest saati hingega asja juures.

Üldplaneeringu elluviimi-se kõrval nimetas Rammu Bür-germeisteri holmi ja tööstuspar-gi arendamist, Paralepa ja Valge-välja metsade kaitsealade hoo-ldamist ja arendamist. „Nii need kui ka paljud teised algatused ja seatud eesmärgid vajavad ellu-

viimist, mistõttu on minu otsus meeskonnaga jätkata loomulik,” ütles ta.

Valimisliit HaRi juht Urmas Sukles ütles pressiteate vahen-dusel, et Rammu liitumine lisab meeskonnale nii poliitilist kaa-lu kui ka praktilist juhtimisko-gemust. „Helen tunneb põhjali-kult nii linna kui ka maapiirkon-dade arenguvajadusi. Tema ko-gemus Ridala vallavanemana ja senine töö Haapsalu juhtimisel annavad HaRi nimekirjale olu-lise tugevuse,” märkis Sukles.

KAIRE REILJAN

● JUHTKIRI

Tasa ja targu

Läänemaa suurima jõe Kasari sāngi on inimesed aja jooksul korduvalt muutnud. Kõigi nende muutuste keskpunktis on olnud inimesed ise, nende prevaleerivad majanduslikud huvid. Kui ikka on tarvis rammusaid jõeäärseid luhtasid üleujutuse alt vabastada, et seal karjatamise või niitmise tulu teenida, kaevatakse jõgi sirgemaks ja pannakse vesi kiiremini voolama nagu nalja. Ehkki Kasarit pole paisutatud hüdroenergia tarbeks nagu näiteks Pärnu jõge, Narvat, Võhandut, Valgejõe ja teisi, on inimeste tehtud muudatused jõge ja selle elustikku samavõrd mõjutanud.

Viimasel ajal on hakatud rohkem hindama jõgede pakutavaid loodusväärtusi kui nende toodetavat energiat ning nii on leidnud lammutamist mitu paisu. Näiteks seitsme aasta tagune Sindi paisu lammutamine Pärnu jõel tõi juba paari aastaga jõe ökosüsteemi suuri positiivseid muutusi.

Kasari jõe puhul pole kunagise sāngi taastamine nii hõlbus kui paisutatud jõgedelt nüüd enamjaolt kasutuseta paisude eemaldamine. Kasari kallastel on inimeste majandushuvid endiselt säilinud ja vana sāngi taastamine niimoodi, et põllumajandusmaad taas pikalt üleujutuse alla jäävad, ei tule seepärast kõne alla.

Küll aga väärivad teostamist ja toetamist RMK plaanid pidurdada väikeste muudatustega Kasarit sedavõrd, et jõgi muutuks taas näiteks forellide elupaigaks kõlblikuks. Muudame jõge tasa ja targu, vähese rahaga ja vähehaaval, iga kord tulemust hinnates ja kohalikega arvestades. Suurte jõgede pööramise plaanidele sarnaselt jäägu ka suured tagasipööramise plaanid minevikku.

● TEISED LEHED

Kui pole kvaliteetne, pole abi

ERR. Eesti tervishoiu üle käivas diskussioonis vaieldakse tihti raha, tööjõu ja taristu pärast, kuid seni, kuni kvaliteet ei ole selge riiklik prioriteet, ei saa ükski süsteem olla tõeliselt toimiv, kirjutab ERRi portaalis Pärnu haigla kvaliteediteenistuse juhataja Teele Orgse. Kvaliteet ei ole tervishoiu luksuse ega lisa, vaid põhitingimus. Kui abi ei ole kvaliteetne, ei pruugi see mitte ainult aidata, vaid tekitada kahju. Ometi keskenduvad meie avalikud arutelud ja poliitika enamasti rahale, taristule ja tööjõupuudusele. Need on kõik tähtsad, kuid ilma kvaliteedita ei saa ükski süsteem olla tõeliselt toimiv.

Me ei saa rahulduda süsteemiga, kus osa patsiente saab suupärast abi ja osa jääb teenuse varju, lihtsalt sõltuvalt asukohast või juhusest. Me ei saa pidada normaalseks, et mõõdamme edu ainult eelarveridade ja visiitide arvu järgi, mitte inimeste tervise paranemise järgi. Kvaliteet tähendab, et iga patsient saab õigeaegset, tõendus põhist ja ohutut abi sõltumata elukohast, vanusest, rahvusest või sissetulekust. See tähendab, et raviteekonnad on sujuvad, kommunikatsioon on selge ja patsiendi vajadused on otsuste keskmes.

Praegu on meie terviklik pilt sellest, kui kvaliteetne on abi tegelikult, puudulik. Ka rahastamine ei soosi kvaliteediparendust. Ebaproportsionaalselt tuuakse välja tervishoiu kvaliteedi ühe alamdimensiooni alamaspekt: ajaline kättesaadavus. Seni on kvaliteet olnud tervishoiu pigem kõrvalteema või erialaspetsialistide entusiastlik algatus. Kvaliteedi saavutamiseks on vaja, et see oleks selge riiklik eesmärk, mida jälgitakse ja juhitakse süsteemselt.

Rahastamine peaks motiveerima kvaliteeti ja kvaliteediparendust, mitte ainult mahu suurendamist, näiteks paremate tulemuste ja väiksema tüsistuste arvu kaudu. Kvaliteet ei ole tervishoiu luksuse ega lisa, vaid selle tuum, kirjutab Teele Orgse.

● LAUSELAEN

„Kas kujutate ette, et kui katk jõudis 1709. aastal Läänemaale ja Haapsalu linnavalitsus otsustas linna sulgeda, siis oleksid puhkenud meeleavaldused?“

Kolumnist **Hannes Rummo** toob paralleeli sigade Aafrika katkuga. Lääne Elu, 16. august

Pole lootustki, et Haapsalus midagi muutuma hakkaks

Kohalike volikogude valimised lähenevad ja erakonnad seavad üles kandidaate linnapea kohale. Vaevalt küll on mõnele Lääne Elu lugejale saladuseks jäänud, et ootan Haapsalu linnapeaks juba ammu kedagi uut. Kuus ametiaega, seitsmendast rääkimata, on liig mis liig, kirjutasin enne eelmisi valimisi 2021. aastal. Nüüd ootab Urmas Suklest siis ees kaheksas ametiaeg!

Valetaksin, kui ütleksin, et Sukles on linnale olnud ainult õnnetus. Vastupidi, tal on aegade jooksul olnud häid ideid.

Samas midagi päris uut ei tule ette, kui välja arvata see Haapsalu peatänav läbimatuks muutmine. Ühes asjas pean Suklest siiski tunnustama. Nimelt algas sel suvel lõpuks Metsa tänav lossipoolse otsa remont, mida olin 30 aastat oodanud ja mida linnavalitsusest lubati alles 2026. aastal. Arusaamatu on see, milleks siia rajati alles paar aastat tagasi korralik kõnnitee, kui see nüüd jälle üles künti? Aga noh, ega siis töö tohi otsa saada! Kuid tagasi linnapeakandidaatide juurde.

Paljud asjatundjad on rõhutanud, et optimaalne aeg ühel juhtival kohal töötamiseks on viis aastat, noh, olgu, kümme, aga see on ka viimane piir! Suklese puhul räägime juba kolmekümnest aastast. Mõni ime siis, et kõik uued ideed on ammu otsa saanud.

On Haapsalul siis lootust saada uus noor linnapea, kes lööks aknad puhaks, säravaks? Neli linnapeakandidaati ongi juba teada, kõik mehed oma parimais aastais: EKRE on seadnud üles Martin Judanovi (sündinud 1992), Valimisliit Terve Haapsalu Andres Õige (1981), Isamaa Olavi Seisoneni (1983) ja Keskerakond kümme aastat vanema Janek Mäggi (1973).

Aus olles on ainus mulle varasemast tuttav nimi Janek Mäggi, kes on poliitik, ettevõtja, suhtekorralda-



ENE PAJULA
kolumnist

ja, huvikaitsja, luuletaja, publitsist ja kabetaja – mis kõlab nagu üheksa ametit, kümnes näl? Üks tema südamasju on kirikute korrashoid: ta on EELK kirikufondi juhataja. Tal on isegi ministrikogemus – ta oli natuke alla aasta, 2. maist 2018 kuni 29. aprillini 2019 riigihalduse minister, aga tal ei tundunud olevat erilist administraatori kogemust, mida linnapea amet kahtlemata vajab. Ja tal pole Haapsaluga kunagi olnud lähemat suhet. Tõsi, tema suguselts pärineb Kuijõelt ja seal olla ta veetnud kõik oma lapsepõlve suved, aga kas seadused ei seisa ikka veel, et kohaliku volikogu liikmed peaksid olema ka tegelikult kohalikud?

Keskerakonna kandidaadi Mäggi puhul teeb mind umbusklikuks see, et ta olla lubanud teha Suklesega jätkuvalt koostööd.

Noorim üles seatud linnapeakandidaat on Martin Judanov, kes elab tõepoolest Haapsalus ja kuulub volikokku juba praegu. Nii nagu Janek Mäggi, ajab temagi aktiivselt kiriku asju ja on MTÜ Samaaria Eesti Misjoni osakonna juhataja. Leiva pere lauale toob ilmselt tema töö kinnisvaramaaklerina. Tema rajaks Haapsallu hariduslinnaku ja tooks siia rohkem kõrgharidust, erinevate kõrgkoolide harusid. Kumbki pole paha mõte.

Nii nagu Judanov, ei ütle mulle midagi ka Terve Haapsalu kandidaadi Andres Õige nimi. Ta on jurist, Tallinna ülikooli õppejõud, kes elab

Haapsalus ning on üks neid, kes söidab igaal hommikul Haapsalust Tallinna ning õhtul tagasi koju. Ütleb, et see ongi põhjus, miks ta nõustus kandideerima: Haapsalu vajab rohkem tasuvaid töökohti! Haapsalu on nii turismi- ja kohvikukeskne, et siin lihtsalt ei ole tööd. Seegi vähe- ne valdkond, kus raha teenida saab, toimib põhiliselt suvel.

Isamaa on seadnud üles endise välisministeeriumi asekancleri Olavi Seisoneni, kes on tegelik haapsallane, Haapsalu linna algkooli hooldekogu esimees. Temagi mureseb selle pärast, et Haapsallu tuleks rohkem töökohti, et linn ei langeks regulaarselt talveunne. Mis on ju hea ja õige, aga kardetavasti on Seisonen Jaanus Karilaiu tankist. On ju nii, et ütleme Isamaa ja mõtleme Karilaid, ütleme Karilaid ja mõtleme Isamaa. Ja Karilaiule meeldib olla hall kardinal. Nii et vaevalt küll Seisonenil on erilist lootust midagi ise otsustada, eks ta ole Karilaiu käepikendus.

Vaatamata sellele, et headest mõtetest ei näi uut kandidaati del puudust olevat, on siiski vähe lootust, et nad midagi muuta suudavad. Suklese nimekirjas on lihtsalt nii palju tuntud nimesid, et ju nemad suurema osa hääli ära korjavad ja Suklese tagala kindlustavad. Ja Sukles ise kinnitab ka, et midagi ei muutu: kuurortlinnast Haapsalust ikka tööstuslinna ei saa, nii et lõpetage unistamine uutest töökohtadest.

Küsitles **KAIRE REILJAN**
Pildistas **JUHAN HEPNER**

● TÄNAVAKÜSITLUS

Kuidas avastasite Haapsalu ja mida siin teete?



MARIA (Austria)
Sain Haapsalust teada veebilehel Visit Estonia. Küllastame Eestis teisigi paiku. Oleme Haapsalus olnud ühe päeva, külastanud linnust ja lihtsalt linnas ringi käinud. See on väga ilus ja vaikne linn ning meeldib mulle. Lahkume homme. Peatume väikeses korteris.



KAREN (Saksamaa)
Sõber soovitas tulla ning vaadata linnusevaremeid ja loodust. Oleme ainult ühe päeva ega õõbi siin. Läheme edasi Tallinna. Lisaks linnuse külastamisele tegime väikeses tiiru linnas. Sõidame veel ringi jalgratastel, et rohkem loodust näha. Haapsalu paistab olevat ilus.



SEBASTIAN (Taani)
See on ilus mereäärne linn ja loodusele lähedal. Mõtlesime, et oleks tore peatuda vanalinnas ning vaadata paar päeva linnas ja ümbruskonnas ringi. Näha väikest linna ja minna samas ka näiteks rabasse. Peatume väikeses hotellis. Saabusime alles tunni eest, nii et läheme nüüd linnust vaatama.



PAULI (Soome)
Soome poksiinimestel on Haapsalus kokkusaamine. Olen Haapsalus viendat korda. Mängime siin ka mõlky't. Peatume Fra Mare spaas. Mulle meeldivad kõik Eesti linnad.



MATTEO (Itaalia)
Avastasime Haapsalu kaardil teel Pärnu. Läheme täna Tallinnast Pärnu ja otsustasime siin peatuse teha. Sööme lõunat ja jalutame ringi. Me pole veel eriti midagi siin näinud, sest just saabusime. Nägime promenaadi ja nüüd läheme linnusesse. Paistab ilus linn olevat. Reisime autoga. Sõitsime Soome ja läheme nüüd autoga tagasi Itaaliasse.



ALEXANDER (USA)
Mu naine on Haapsalust pärit. Kohtusin temaga internetis. Olen käinud siin palju kordi. Ma armastan Haapsalut – siin on ilus. Mulle meeldib linnus. Mereäär on ka väga ilus.



PEKKA (Soome)
Oleme palju Haapsalus käinud, sest oleme linnuvaatlejad. Tean Haapsalut juba kakskümme aastat. Elame Soomes Pori linnas. Helsingis oli kontsert ja mõtlesime, et kui tuleme kontserdile, siis jätkame reisi Tallinnasse ja Haapsallu. Sellepärast oleme siin praegu ühe öö ja vaatame jalgratastel niisama ringi. Peatuskoht on Hostel Sport.



DAX (USA, elab Tallinnas)
Olen teist korda Haapsalus. Ilus linn. Jalutasin ringi, kohtusin sõpradega ja sõime. Oleme siin ühe päeva ja siis läheme koju.

JÕE TAASTAMINE

Kasari jõgi võib saada tagasi osa ajaloolisest ilmest

Riigimetsa majandamise keskuses (RMK) on käsil uuring, mis peaks andma ilmselt selle aasta lõpuks vastuse, kas ja kui suures ulatuses tasub taastada Kasari jõge tema ajaloolisel kujul.

JUHAN HEPNER
juhan@lee.ee

Raplamaalt algava ligi 115 kilomeetri pikkuse Kasari jõe sängi on inimtegevusega 20. sajandil märkimisväärselt muudetud. Seda on süvendanud ja tehtud sirgemaks, et vesi kiiremini ära voolaks ja jõe äärde jäävat varem üle ujutatud maad saaks majanduslikult kasutada.

Kasari muutmise ulatust ilmetab arv, mille tõi Luule Veering 1983. aasta Eesti Looduses nr 3 ilmunud artiklis ja millele on 2007. aastal viidanud Vootle Hansen. Veeringu andmeil voolas 78 protsenti veest Kasari jõestik 1975. aastal tehissängides.

Neljapäeval Harjumaa ja Raplamaa piiril korraldatud RMK Eesti looduse päeva retkel näitas RMK looduskaitseosakonna veeökoloog Tuuli Teppo vana kaarti, millest võis näha, kuidas 1930. aastatel oli Kustja külas oleva praeguse rohumaa asemel minivikus vesine soo.

Sirge ja kiire vooluga jõesäng ei ole kaladele, kahepaiksetele, selgrootutele ega taimedele aga nii soodne elupaik, kui looduslikku päritolu looklev ja pelgupaiku pakkuv jõesäng.



RMK looduskaitseosakonna veeökoloog Tuuli Teppo (paremal) tutvustas huvilistele Kasari jõe taastamise plaane.

JUHAN HEPNER

Täielikult vana sängi ei taastata

Teppo on üks nendest, kes on nüüd koos kolleegidega uurinud, kas ja mil määral on mõistlik Kasari jõge tema ajaloolisel kujul taastada. Võimalusi on mitu. Näiteks panna praegusesse jõesängi takistusi nagu kivid või puutüved, mis muudaksid vee voolukiirust ja muudaksid jõe elupaiga mitmekesisemaks.

Samuti saaks praegust jõesängi ümber kujundada kohtades, kus sellel on kokkupuude ajaloolise sängiga – nii et suurvee ajal pääseks vesi ka seni maastikul säilinud vana sängi lõukusse. See soosiks seal näiteks kahepaiksete toimetamist. Mitmes kohas on kavas kaladele koelmuladale loomine.

„Peame arvestama aga ka seda, milline häiring taastamisega kaasneb,” ütles Teppo. Ta tõi näite, et kui jõesängi taastamiseks on vaja raiuda läbi metsa pikk koridor, et ekskavaator õi-

gesse kohta pääseks, ei ole seda mõistlik teha.

Arvestama peab ka, et pärast Kasari jõgikonna 20. sajandi maaparandustööd on inimesed praeguse jõe ümbruse mitmel pool aktiivselt kasutusele võtnud.

Inimeste taluvuspiiri võimaliku veerežiimi muutuse suhtes välistab aga jõe suunamise täielikult vanasse sängi. Vesi ei mahuks vanasse sängi lihtsalt ära ja ujutaks osad alad üle.

Teppo rääkis huvilistele, et sellise projekti puhul on dilemma, millises etapis kaasata arutelu maaomanikud. Kui seda teha liiga vara, siis ei ole neile veel konkreetseid plaane võimalik tutvustada ja arutelu jääb ebamääraseks. Minna rääkima aga alles siis, kui uuring on lõplikult valmis ja laual kindel plaan, võib jätta inimestele mulje, et nendega pole piisavalt arvestatud. Tähtis on seega tasakaal leida.

Jõeäärsete maaomanike suhtumine on Teppo sõnul erinev.

Mõni ei taha midagi kuulda, aga on ka neid, kes on öelnud, et on varem ise mõnes lõigus üritanud midagi jõe heaks ära teha. Kasari jõgikonna mastapi arvestades pole selline üksiku hundi katsetus muidugi vilja kandnud. Muutuste ellu viimiseks on vaja inseneriteadmisi, projekti ja laiema pildi hooamist jõgikonna toimetamishanismidest.

Läänemaal veerežiimi ei mõjuta

Praegu koostavad spetsialistid RMKle uuringut, mis peaks andma ehk aasta lõpuks vastuse, kui suures mahu on mõistlik Kasari jõe taastamine selle ajaloolist omapära silmas pidades. Esialgne plaan näeb ette tööd Kasari lisajõgedel ehk Rõue, Ahtama, Luiste ja Vigala jõel, mis tähendab, et fookus on Kasari jõgikonna Raplamaal asuval osal. Kui kõik läheb plaanipäraselt, algaks tööd järgmisel aastal.

„Kasari jõestik Rõue, Kasari, Ahtama ja Luiste jõgedel planeeritud tegevuste ehitushanke hind sõltub projekteerimisest ning kooskõlastustest, aga on praeguse prognoosiga umbes 30 000 eurot,” ütles Teppo.

Vigala jõel on kaalumisel nelja paisu (Kabala ehk Tamme, Minika, Sõrumäe ja Vigala) eemaldamine. „Neist kõige väiksem ja lihtsam, Vigala pais, on võimalik eemaldada või kujundada kärestikuks üpris odavalt, kuid teiste paisude puhul sõltub see maaomanike tingimustest ja kooskõlastusest. Üldreeglina on likvideerimine kõige odavam ja looduselegi parim lahendus, aga kallimad on kompromisslahendused inimese ja looduse vahel ning sellised, mida peab ajas hooldama ja käitama,” rääkis Teppo. „Ühe mõõda- viik-kalapäasu hind on tänapäeval näiteks juba üle 300 000 euro.”

Üks osa projektist on siiski seotud ka Läänemaaga. Kavas on paigutada Kasari vana silla ja

praeguse Risti-Virtsu maantee silla vahele ning sildadest mõnevõrra alla- ja ülesvoolu jõesängi hulk suuri kive, sest praegu on seal vee voolukiirus kaladele ebasoodsalt kiire.

Takistuste lisamine loob näiteks võimaluse, et Kasari jõe alamjooksul leiavad omale elupaiga meri- ja jõeforellid, kes praegu kasutavad seda jõeosa vaid rändekoridorina. Kui palju see konkreetselt maksab, ei ole veel teada, aga Teppo sõnul on see kive puudutav töö osa Rõue, Kasari, Ahtama ja Luiste jõgede ehitushankest.

Praegu töötavad insenerid välja, kuhu täpselt jões kivid paigutada, et nende vahel mahuks liikuma ka paadiga. Teppo lisas, et hoolimata sellest, mis lõpuks Kasari jõe kui mitmekesise elupaiga taastamise vaates ette võetakse, ei ole töö sedavõrd suur, et mõjutaks veerežiimi Läänemaaga piirneval Kasari alamjooksul.

LÜHIDALT

Risti hooldekodu võtab laenu

Osaühing Lääne-Nigula Hooldekodud võtab 200 000 eurot laenu, et osta välja Risti hooldekodu moodul, mille rendileping lõpeb 1. septembrist.

Moodulis on kohti 11 hoolealusele, kokku on Risti hooldekodus 36 kohta.

Risti ja Oru hooldekodu juhataja Elle Ljubomirovi sõnul on moodul hädavajalik, sest 25 kohaga pole mõtet hooldekodu pidada. Ei ole ka ohtu, et moodul tühjaks jääks: kõik kohad on täis ja järjekorras 25–30 inimest, kes hädasti kohta vajaks. „Iga päev telefon heliseb,” ütles Ljubomirov.

Peale mooduli ostmise kavatses Ljubomirov uuendada duši- ja tualettruumi, mida ei ole 30 aastat remonditud.

Osaühing Lääne-Nigula Hooldekodud haldab Risti ja Oru hooldekodu, mis on Läänemaa odavaimad. Hooldus maksab 1265 ja põetus 1340 eurot. Kohti vabaneb harva, Risti ja Oru hooldekodudesse on tänavu saanud koha vaid kaheksa inimest. Oru hooldekodus on 38 kohta.

Kaie Ilves

Aasta õpetaja selgub juba augustis

Varem oktoobris välja kuulutatud aasta õpetaja selgub seekord juba kolme päeva pärast, 22. augustil.

„Nii tõmbame läinud kooliaasta pidulikult kokku ja alustame pidulikult uut,” ütles SA Läänemaa projektijuht Kaja Rüütel Lääne Elule.

Kuigi haridus- ja teadusministeerium kuulutab Eesti aasta õpetaja välja aasta õpetaja galal oktoobris nagu ikka, otsustas sihtasutus teha seda 22. augustil enne kooliaasta algust. „Kohalikud omavalitsused ja koolid ise tähistavad õpetajate päeva nagunii oktoobris,” märkis Rüütel. „Meie võtame selle aja augustis ja pühendume õpetajatele kooliaasta eel.”

Kaie Ilves

Eestirootslased said valimiste peakomitee

Vabariigi valitsus kinnitas neljapäeval Rootsi vähemusrahvuse kultuurinõukogu valimiste peakomitee koosseisu: komisjoni esimees on Ellen Kavalid, liikmed Patrik Göransson, Margareta Hammerman ja Urmas Ojamäe ning sekretär Riina Sildvee. Valitsuse esindaja, kelle ülesanne on kontrollida valimiste nõuetekohast läbiviimist, on valimiskomisjonis kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse osakonna nõunik Artjom Tepljuk.

Rootsi vähemusrahvuse kultuurinõukogu valimised on 7.–9. novembril. Kultuurinõukogu valitakse kolmeks aastaks. Peakomitee volitused kestavad kultuurinõukogu juhataise valimiseni uue kultuurinõukogu esimesel istungil.

Rootsi vähemusrahvuse kultuurinõukogu on vähemusrahvuse kultuuriomavalitsuse juhtorgan, kes seisab hea rahvuslike kultuuritavade säilimise eest. Kultuurinõukogu viimased valimised toimusid 2022. aasta novembris. **Kaire Reiljan**

Kaks maatükki on oksjonil

Maa- ja ruumiamet müüb 3. septembril lõppeval oksjonil kaht maatükki Lääneranna vallas.

2950 eurose alghinnaga on müüa Jaama 41 asuv 0,25 hektarine elamumaa krunt Lihula linnas. Oksjoni kirjelduse kohaselt kasutatakse kinnisasja omavalitsuselt: sinna on rajatud aiamaad. Müüja ei ole andnud luba kinnisasja kasutamiseks ega esemete ladustamiseks, kuid ei võta endale kohustust valdus vabastada, selgub oksjoni kirjeldusest.

Samuti on 11 410 euro suuruse alghinnaga müüa 1,7 hektarine maatulundusmaa tükk nimega Jaanimäe Piha külas. Sel kinnisasjal asuvad oksjoni kirjelduse kohaselt täielikult kokku kukkunud hooned varem.

Lääne Elu

HKHKs tahab õppida pool tuhat täiskasvanut

Haapsalu kutsehariduskeskuse (HKHK) täiskasvanutele mõeldud tasemeõppe erialadele pürib tänavu üle poole tuhande inimese. Kõige populaarsem on raamatupidamise eriala.

HKHK direktor Riinu Raasuke sõnul pole avalduse arvu mullusega võrreldes vähendanud seegi, et kõik täiskasvanud kutsehariduse erialadel enam tasuta õppida ei saa. Nimelt ei saa sellest õppeaastast kutsehariduserialadel enam tasuta õppida need, kes on viimase viie aasta jooksul omandanud tasuta



Riinu Raasuke.

ANDRA KIRNA

kutsehariduse või viimase kümne aasta jooksul tasuta kõrghariduse. Tasulisele kohale kandideerib Raasuke sõnul vaid neli inimest.

Sel ja järgmisel nädalal toimuvad täiskasvanute erialade vastuvõtuvestlused. Kui palju enam kui 500st soovijast tegelikult HKHKs õppima asub, selgub septembri alguses. Raasuke sõnul pole haruldane see, et kevadel või suve hakul õppimissoovi avaldanud inimesed on jõudnud suve lõpuks ümber mõelda ega tulegi vestlusele. „Ar-

van, et umbes veerand on selliseid, kelle õppimistuhin on suve jooksul kadunud ja nad on loobunud,” ütles ta.

Kõige suurem konkurss, 76 avaldust on raamatupidamise erialale. Populaarne on ka tegevusjuhendaja eriala, mida soovib õppida 50 inimest. Kummalgi erialal võetakse vastu paarkümme inimest.

Väike on tung seevastu ehitusplekksepa ja pehme mööbli valmistaja erialale. Nende õppegruppide avamine on Raasuke sõnul küsimärgi all, sest gru-

pi avamiseks peaks olema vähemalt 15 õppurit.

Sellest õppeaastast ei saa HKHK enam tasuta õpetada käsitöö ning pagari ja kondiitri eriala. Raasuke sõnul varasemas mahu neid erialasid tänavu ei avata. „Selle asemel tulevad lühemad koolitused, sest nii on õppureil ka lihtsam maksta,” sõnas ta.

HKHKs on täiskasvanutel tasuta tasemeõppes võimalik õppida kümnel erialal, millest seitsmel on õppeaeg aasta ning kolmel kaks aastat.

KAIRE REILJAN

● LINNUVAATLEJATE MÕÕDUVÖTT

Juubeliaasta linnuralli võitsid läänlased

30. korda peetud linnuralli Estonian Open esikoht läks Tarvo Valkerist, Leho Luigujõe ja Sten Lassmannist koosnenud võistkonnale Läänemaa, kes vaatlesid 14 tunniga 150 liiki sulelisi.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

30. korda peetav linnuralli Estonian Open tõi laupäeval Läänemaa arvukalt linnuvaatlejaid, et võtta mõõtu selles, kes suudab vaadelda kõige enam linnuliiki. Varahommikul jõudsid võistkonnad Põõsaspea neemele.

Võistkonna Kahlajad liige Madis Karu ütles veidi enne kella kaheksat laupäeva hommikul Põõsaspea neemel Lääne Elule, et ootused olid olnud selleks ajaks vaadeldud liikide arvu osas kõrgemad kui tegelik tulemus.

„Ilm on olnud kesine ja seda eriti varahommikul. See pärssis natuke liikide aktiivsust. Seetõttu ei ole meie tiimi märgatud liikide arv päris see, mida lootsime. Teisalt on meil mitu tundi veel ees. Loodame parimat,” ütles Karu. Enne kella kaheksat hommikul olid Kahlajad kirja saanud umbes 40-50 linnuliiki.

„Palju pimedat aja ja metsaliike jäi märkamata: nii umbes kümme liiki, mida oleks parema ilma korral ehk saanud fikseerida, aga ilm ja elu on sellised,” lausus Karu.

Telesaade Osoon kajastab

Võistkond Tšill ja Grill lõi linnurallil kaasa ainult Põõsaspea neemel, kuhu võistkond oli võtnud kaasa



Võistkond Läänemaa edestas teisele kohale tulnud soomlasi kahe linnuliigiga.

JUHAN HEPNER

grilli ja isegi diivani. „Võtame seekord rahulikult. Meil on olnud päris huvitav. Kuna meie võistkonna liikmed on varem linnurallisid võitnud ja üritanud endast maksimumi anda, siis vahelduseks on hea ka rahulikult olla, vaadata ja nautida. Põõsaspeal võib alati midagi põnevat näha,” rääkis võistkonna liige Mariliis Paal laupäeva hommikul Lääne Elule.

Linnuralli Estonian Open 30. aasta puhul ei kehtinud tä-

navu võistkondadele liikumisel mootorsõiduki kilometraaži piirang. Linnuralli ala oli kogu Eesti ja see kestis laupäeval kella kolmest öösel kuni kella viieni öhtul.

Juubelirallist teeb saatelõigu ETV saade Osoon, mille võtetrupp pidi saatejuht Sander Loite sõnul Tallinnast tee asuma laupäeval juba kella ühe ajal öösel. „Lugu läheb eetrisse sügisel,” ütles Loite Lääne Elule.

Pikk võttepäev telemehi ei heidutanud. „See on lahe,” lausus Loite linnuralli kohta.

Kella kaheksa paiku laupäeva hommikul jõudis Põõsaspea neemele võistkond Läänemaa. „Päris hästi läks liikide märkamisega metsas. Saime seal näiteks viis kakuliiki,” ütles võistkonna liige Tarvo Valker.

Vaadeldud liikidest tõstis Valker esile näiteks jäälinnu. Ta oli sunnitud Lääne Elu usutluses tegema kiire pausi ja haarama binokli, sest märkas piilpartide rändesalka. Üks liik saigi veel lisaks kirja.

Võistkond Läänemaa alustas Valkeri sõnul rallit Noarootsis Saare mõisa pargis ja plaanis oli jõuda õhtuks Matsalu lahe lõunakaldale Keemu vaateorni juurde.

Võidumehed

Laupäeva õhtuks oli selge, et Estonian Openi esikoht läkski võistkonnale Läänemaa, kuhu kuulusid Tarvo Valker, Leho Luigujõe ja Sten Lassmann. Nad vaatlesid kokku 150 liiki sulelisi.

Kokku osales linnurallil 21 võistkonda Eestist, Soomest ja Lätist. Võistkond Läänemaa edastas kahe liigiga soomlaste võistkonda Avescapes Oy, kes vaatles 148 liiki linde. Kolmanda koha

sai 132 liigiga Eesti võistkond Viired ja Tihased.

Tarvo Valker ütles Lääne Elule pühapäeva hommikul, et võidu üle on hea meel, sest konkurents oli tänavu linnurallil väga tihe.

„Edastasime kahe liigiga Soome võistkonda, kus oli Tuomas Seimola, kes on kaheksal korral varem võitnud Estonian Openi ning võitnud väga palju linnurallisid Soomes. Tema oli võistkonnas, kes tegi Ecuadoris ühe ööpäeva jooksul vaadeldud linnuliikide maailmarekordi. Tegemist on väga hea linnutundjaga ja teiselt poolt on tal suur linnuralli kogemuste pagas,” selgitas Valker.

Võistkonna Läänemaa poolt märgatud 150 liiki oli veidi väiksem arv, kui Valker enne võistlust lootis. Oma jälje jättis linnuralli ajal valitsenud tuuline ilm.

„Usun, et kõigil võistkondadel, kaasa arvatud meil, jäi ilma tõttu liikide nimekirja oodatust pisut lühemaks. Ma ise arvasin, et ehk 155 liiki või väga heade olude juures kuni 160 liiki õnnestub vaadelda,” rääkis Valker. „Selle ilmaga võib 150 liigiga aga väga rahule jääda.”

Kolm ässa

„Õine osa rallist oli kindlasti hästi põnev. Ühelt poolt tundus, et sellise tuulega ei õnnestu metsalinde leidagi, aga lõpuks õnnestus

meil näiteks kirja saada koguni viis liiki kakke. Ka teised öised liigid tulid vaatamata halvale ilmale kenasti kätte,” ütles Valker.

Võistkond Läänemaa sai kirja kolm ässa ehk sellist liiki, mida vaatles linnurallil ainult üks võistkond. „Olime ainsad, kellel õnnestus vaadelda kassikakku, suur-konnakotkast ja mõnevõrra üllatuslikult kujunes ässaks ka roo-ritsiklind. Tavalistes oludes oleks roo-ritsiklind Läänemaa rallil olnud päris mitmel võistkonnal leitav, aga et oli tegu väga tuulise ilmaga, siis oli kerge üllatus, et ta roostikus nii kenasti häält tegi,” ütles Valker.

Linnuralli lõputseremoonia peeti laupäeva õhtul Haapsalus Kaluri klubihoones. „Kuna oli juubeliralli, siis sai osaleda kogu Eestis. Üle poole võistkondadest osales rallil aga Läänemaal või valdavalt Läänemaal. Seetõttu sai kokkuvõtte tegemise ja autastustamise paigaks Haapsalu,” selgitas Valker.

Linnuvõistlus Estonian Open on pikima ajalooga ja kõige populaarsem linnuralli Eestis. Seda korraldab klubi Estbirding. Ralli algataja oli 1995. aastal Viron Lintuseura ja ralli algusaastatel oli enamik osalejaid Soomest. Aastatega on võistlus Eesti linnuharrastajate seas järjest populaarsemaks muutunud.

SISUTURUNDUS

Sügistalve külmad ei pea muret tegema: Sunly tuli turule taskukohase rohelise elektripaketiga

Peagi ligi hiilivad pikad sügisõhtud toovad kaasa jaheduse, tormituuled ning aina kasvavad elektriarved. Vähemalt neil, kes ei vali Sunlyt – üle Eesti roheenergiat tootev ettevõtte müüb rohelist elektrit taskukohase hinnaga.

Elekter ei pea olema keeruline: kui muidu on juhtmeid sassi ajanud üks marginaal vasakut ja teine paremat kätt, siis roheenergiat pakkuva Sunly elektripakett on oma lihtsuses ning läbipaistvuses toonud viimaks turule kauaoodatud selguse: klient maksab vaid oma elektritarbimisele vastavat börsihinda ja kindlaks määratud kuutasu.

„See on lihtne – sa ei pea mingite marginaalidega läbi korrutama ja arvutama,” kinnitas ettevõtte müügijuht Siim Lääts. „Sunly muudab elektriarve arusaadavaks, pakkudes fikseeritud kuutasu, mis sõltub sinu tarbimisest.”

Arvudes näeb see välja sedasi:

- **S-pakett** (aastane tarbimine kuni 3000 kWh): 3.-/kuu + tarbitud elektri börsihind
- **M-pakett** (aastane tarbimine 3001–6000 kWh): 4.-/kuu + tarbitud elektri börsihind
- **L-pakett** (aastane tarbimine 6001–12 000 kWh): 6.-/kuu + tarbitud elektri börsihind
- **XL-pakett** (aastane tarbimine alates 12 001 kWh – ...): 9.-/kuu + tarbitud elektri börsihind

S-pakett kohandub keskmise suurusega korterile, M-pakett juba suuremale korterile või väiksele majale, L-pakett keskmise suurusele majale, XL-pakett aga juba suurele majale.

„Olgu maja või mõis – õiglase lahenduse leiavad meilt kõik,” märkis Sunly jaeturjuht Rasmus Udde.



Elektripakettide võrdlusest nähtub, et Sunly on Eesti turul kõige soodsam roheenergia pakkuja, suutes võistelda ka fossiilenergia põhinevate pakettide hindadega:

Pakkuja	Pakett	Tootmisviis	Keskmine kuuhind
Elenger	Muutuv	Tavaline	13,58 €
Viru Elektrivõrgud	Viru Vaba	Tavaline	13,80 €
Elektrum	Börsi Klõps	Kombineeritud	14,82 €
Electric Terminal	Börsipakett ühisarvega	Tavaline	14,85 €
sunly	Marginaalivaba börsipakett S	Roheline	14,90 €
Alexela	Börsihinnaga elekter	Tavaline	15,07 €
Enefit	Muutuv	Tavaline	15,30 €
Elenger	Muutuv + roheline	Roheline	15,90 €
Electric Terminal	Roheline börsipakett ühisarvega	Roheline	15,67 €
Enefit	Muutuv + roheline	Roheline	16,48 €
Alexela	Börsihinnaga elekter + roheline	Roheline	16,30 €
Alexela	Kodupakett	Tavaline	16,97 €
Elektrum	Roheline Börsi Klõps	Roheline	17,66 €
Alexela	Kodupakett + roheline	Roheline	18,20 €

Andmed 07.08.2025 seisuga elektrihind.ee

Nagu tabelist nähtub, on roheenergia kallidus muut – taastuvat elektrit saab tarbida nii, et rahakott sellest ei kannata.

„Kogu meie elekter pärineb Eestis paiknevatest taastuvatest allikatest,” kinnitas aastaid energia-parke arendanud Sunly müügijuht Siim Lääts. „Tõestame seda sertifikaatidega, millega näitame, kust sinu ostetud elekter pärineb. Anna-

me sedasi elektrile näo – energia ei ole enam anonüümne.”

Kuidas liituda?

Elekter ei pea olema keeruline – seetõttu on Sunly elektripaketiga liitumine lihtne ja mugav:

1. Mine www.sunly.ee
2. Vali endale sobiv pakett (see võtab vaid 3 minutit)
3. Leping jõustub 14 päeva jooksul



Mitmevõistlejad Noarootsis koos autasude ja kohtunikega.

ÜLLE SCHÖNBERG

KERGEJÕUSTIK

Noarootsi mitmevõistlus tähistas suurt juubelit

Juba kahekümnendat suve kogunevad kergejõustiklased Noarootsis, et mõõtu võtta Läänemaal täiesti erilisel kergejõustikuvõistlusel.

JAANUS GETREU
info@le.ee

Juubelivõistlus tõi nii nagu igal aastal kokku väga kirju võistlejate seltskonna. Peakorraldaja Ülle Schönbergi suurimaks rõõmuks oli osalejate seas palju kohalikke sportlasi ja tee võistlusele leidsid mitu Eesti tippetegi nii noorte kui ka täiskasvanute klassis.

Võistlus toimub Noarootsi kooli 250 meetrise ringiga tartaankattega staadionil, kus on kõik vajalikud sektorid: odavise, kettaheide ja kuulitõuge. Äsja sai uue ilme kaugushüppekast. Lisaks heitealadele ja kaugushüppele on mitmevõistluse kavas veel ka 100 meetri sprint, kõrgushüpe ning naistele-noortele 750 meetri ja meeste 1500 meetri jooks. Seega on tegemist seitsmievõistlusega, kus punkte arvestatakse rahvusvahelise punktitalabel alusel.

Heal tasemel mõõduvõtt

Avaala 100 meetri jooks näitas kohe, et juubelivõistlusest kujuneb heal tasemel mõõduvõtt. Noarootsi oma mees, SK Elite noortetreener Erki Mitman lä-

Noarootsi juubelivõistluse võitjad

Mehed

1. Erki Mitman 4160
2. Kristjan Roždestvenski 2869
3. Gregor Trave 2796

Naised

1. Kristin Kairit Sonn 3248
2. Anne Helenurm 3046
3. Kaisa Ulla 2827

Poisid

1. Orm Johannes Piir 2193
2. Riko Korsten 1914
3. Randar Paalvelt 1783

Tüdrukud

1. Kiara Sööt 3316
2. Beti Jõemägi 2112
3. Mirell Leier 1867

bis tossudes staadionisirge aja-
ga 12,1 sekundit.

Naistest oli parim üks Eesti U23 vanuseklassi kiiremaid naisi, Nõmme kergejõustikuklubi sprinter Kristin Kairit Sonn ajaga 13,1 sekundit. Tütarlaste võistluses sai Eesti U14 vanuseklassi üks parimaid, Tallinna Kalevi

sportlane Kiara Sööt ajaks 13,6 sekundit.

Kaugushüppes ligemale kuue ja poole meetrise õhulennuga poolteist kuud tagasi Läänemaa meistriks tulnud Mitman sai kordajal kirja 5,75 m. Tema koolivend Kristjan Roždestvenski sai kirja tulemuse 5,36.

Naistest hüppas SK Auguri sportlane Anne Helenurm 4,26 m. Tüdrukutest tegi aga väga pika õhulennu Kiara Sööt, kelle tulemus oli 4,67 m. Poiste võistluses sai üle nelja meetrise tulemuse kohalik sportlane Orm Johannes Piir, täpsemalt 4,12 m.

Ühel alal võidad, teisel kaotad

Väga huvitav oli kuulitõuge, kus läks nagu päris mitmevõistluses, kus ühel alal võidad ja teisel alal kaotad punkte.

Naiste võistluses said üle üheksa meetri kuuli lendama SK Lindoni Liidi Jõemägi ja Noarootsi enda sportlane Marlen Ööpik. Tulemused vastavalt 9,41 m ja 9,28 m. Meeste võistluses tegi lisaks Mitmanile väga hea tõuke Noarootsi oma mees Joosep Vaikre, kes tõukas 10,42.

Tüdrukutest taltsutas raudmuna kõige paremini Beti Jõemägi (SK Lindon) tulemusega 7,01 m. Poistest teenis aga tubli punktilisa Noarootsi võistleja Randar Paalvelt, kes tõukas 7,22 m.

Kettaheites suutis kolm naist kilose ketta heita kaugemale kui 20 meetrit. Kristin Kairit Sonn sai tulemuseks 23,21, Marlen Ööpik 23,04 ja Liidi Jõemägi 21,56.

Meestest sai Roždestvenski kohe avakatsel kirja 31,10 m, Vaikre heitis 30,89. Mitman oli taas parim 41,68 meetriga. Tüdrukud ja poisid olid taas tublid: Kiara Sööt heitis koguni 25,50, Beti Jõemägi 22,04 ning Randar Paalvelt 20,44.

Lõpuni head tulemused

Kuigi aastate jooksul on kõrgushüpet läbi viidud ka õuetingimustes, kus on hüpatud koguni sarja rekord 1,80 m, koguneti selleks seekord võimlasse.

Erki Mitman ületas 1,70. Maruliste fännide toel ületas meie üks parimaid tennisiste Gregor Trave kõrguse 1,55. Naistest hüppasid nii Anne Helenurm, Liidi Jõemägi kui ka Kaisa Ulla 1,40.

Tüdrukutest ületas Kiara Sööt koguni 1,45. Hästi hüppas ka Haapsalu kergejõustikuklubi sportlane Mirell Leier, kes ületas 1,25. Poistest sai Kevin Korsten kirja 1,35.

Veidi käsi puhanud võistlejad said järgmiseks end proovile panna odaviskes. Meestest tegi oma lemmikalal tulemuse 49,60 meetrit Erki Mitman. Joosep Vaikre lennutas oda 40,85. Naistest sai parima tulemuse Kaisa Ulla 27,19 meetriga. Tüdrukute parim oli taas kord Kiara Sööt tulemusega 23,37. Poistest viskas aga Kevin Korsten 23,85.

Enne viimast ala olid punkti vahed nii naiste kui ka meeste arvestuses teise ja kolmanda koha vahel väikesed. Naistest alustas väga kiiresti Anne Helenurm. Ta pidas ilusasti vastu ja lõpetas tulemusega 3,32. Hea jooksuga tõusis ta üldjärjestuses teiseks.

Meestest juhtis algusest lõpuni Mitman ja sai aja 5,12. Tütarlaste võistlusele pani võiduka punkti Kiara Sööt ajaga 2,42. Poiste võistlusmaa lõpetasid kõik kuue sekundi sees. Kiireim neist oli Orm Johannes Piir ajaga 2,46.

LÜHIDALT

Lauatennise esikohad läksid Tallinna

Haapsalus 12. Valge Daami lauatenniseturniiril osales 43 harrastajat. Esikohad läksid Tallinna sportlastele, Haapsalu parimana sai Sandra Prikk naiste turniiril teise koha.

Prikk sai naiste turniiri võitjalt Elle Öunalt (Tallinn) ainsana seti kätte. Kolmas koht kuulus Reet Kullerkupule Järvamaalt. Naiste rahvaliiga kolm paremat olid Katrin Adamson (Viljandi), Marta Sool (Haapsalu) ja Natalia Kuhu (Hiiumaa).

Meeste turniiri finaalis võitis Heino Kruusement Markus Oliver Annukit (mõlemad Tallinn). Kolmanda koha sai Aimar Välja (Pärnu). Rahvaliiga võitis Aleksandr Sokirjanski (Tallinn), teine Marko Tiisler (Võru) ja kolmas Hannes Lepik (Rapla).

Reitingute parimate seas olid Haapsalust Mati Türk (400+) ja Alex Vaarpu (500+). U19 parim oli samuti Haapsalust Markus Põru.

Igamehe paarismängus läks esikoht paarile Mihhail Tšernov – Nikolai Rütinen, kes alistasid finaalis 3:2 paari Markus Oliver Annok – Oleg Gussarov. **Allar Vellner**

Veteransportlased said kamaluga meistrimedaleid

Tartus Tamme staadionil Eesti senioride meistrivõistlustel kergejõustikus võisteldi jooksmises, kõrgus- ja kaugushüppes ning viskealadel. Osalejaid oli üle 200.

Haapsalu sportlased Valeri ja Viivi Kääpa võtsid mõõtu viiel jooksualal: 200, 400, 800, 1500 ja 5000 meetri jooksus.

Valeri Kääpa saavutas M65 vanuseklassis Eesti meistritiitli ja kuldmedali neljal jooksualal. Vaid 200 meetri jooksus sai ta napilt hõbemedali. Viivi Kääpa saak oli N60 arvestuses viis meistritiitlit.

Medalid riputas sportlastele kaela endine jooksja Ille Kuk, kelle nimel on Eesti täiskasvanute 3000 ja 5000 meetri rekord juba 40 aastat. **Viivi Kääpa**

Rattasõidu võitsid Raadla ja Krull

E-Piima Kullamaa 22. rattasõidul osales kokku 126 ratturit. Üldarvestuses saavutas parima tulemuse meestest Rünno Raadla (Paralepa jalgrattaklubi) ajaga 1.30,37 ning naistest Mirjam Krull ajaga 2.32,08.

Päev algas Kullamaa staadionil tillusõidu ning laste ühe ja kahe kilomeetri sõitudega. Seejärel anti ühisstart 36 km põhidistantsile ning kuni 16aastaste 25 km distantsile. Esimest korda oli kavas 14 km matkasõit.

Sõidu raames toimusid ka Läänemaa meistrivõistlused, mille parimateks tunnistas Fred Laanemets (M16), Adeele Müür (N16), Rünno Raadla (M), Mirtel Post (N), Jaanus Müür (M40), Agu Lehema (M50), Diana Ots (N50).

Rajameister ning võistluse peakorraldaja oli esimest korda Marten Jõevee, korraldusmeeskonda kuulusid Kullamaa vabatahtlikud.

Triin Raave

Läänemaa JK duubel sai veenva võidu

3. liiga põhi/lääne divisjonis mängiv Läänemaa jalgpalliklubi teine koosseis sai pühapäeval kodustaadionil 3:0 jagu Tallinna Mustamäe jalgpalliklubist.

Skoori avas 15. minutil Robi Suuder täpse penaltitööga. Esimese poolaja lõpus lõi läänlastele teise värava Sander Jaaska ning teise poolaja alguses lisas kolmanda Rivo Reinsalu.

13 mängust 26 punktiga on Läänemaa JK duubel liigatabelis teisel kohal, kaks punkti rohkem on Rummu Dünamol.

Reedel kohtuvad läänlased võõrsil Harju JK Laagri III meeskonnaga, kes on tabelis praegu 5. kohal. **Lääne Elu**

Lastejooks püstitas osalejate rekordi

Päikeseline ilm ja rõõmus meeleolu saatsid tänavust 23. Swedbanki Haapsalu lastejooksu, kus püstitati osalejate rekord – startis 315 kuni 12aastast last.

Võisteldi 100 m jooksus kuni 4aastastele lastele ja 200 m jooksus kuni 12aastastele lastele. Pea igas vanuseklassis oli 30 osalejat. Kõige rohkem oli osalejaid 5–6aastaste jooksus, kus võistles 62 last.

Iga lõpetaja sai finišis kaela mälestusmedali ja veidi maiust, et päev magusalt lõpetada. Ürituse korraldas Haapsalu kergejõustikuklubi, seda toetas Swedbank.

KAJA LADVA

Tulemused

1-2aastased

- Tüdrukud**
1. Keandra Ilumets
2. Luise Vahar
3. Loore Annamaa

Poisid

1. Tobias Allorg
2. Riko Pärna
3. Sten Sinkevicius

3-4aastased

- Tüdrukud**
1. Eva Koop
2. Sandra Tõlva
3. Hanna Orumaa

Poisid

1. Markus Johan Tamm
2. Kennet Sepp
3. Kris Eron Vahter

5-6aastased

- Tüdrukud**
1. Johanna Kallas
2. Sofie Simson
3. Mirtel Aavik
- Poisid**
1. Hugo Rahuja
2. Enrico Tibbo
3. Albert Heeringas

7-8aastased

- Tüdrukud**
1. Hanna Mariita Heimvelli
2. Saara Süld
3. Aurell Villak
- Poisid**
1. Oliver Tibbo
2. Mathias Murumets
3. Riko Reimann

9-10aastased

- Tüdrukud**
1. Kimbra Sööt
2. Rosanne Eltmaa
3. Senna Priske

Poisid

1. Maiko Koppe
2. Johann Thobias Tinno
3. Declan Matsik

11-12aastased

- Tüdrukud**
1. Bertha Ojasild
2. Marit Kallas
3. Krislyn Gleizdars
- Poisid**
1. Thomas Villa
2. Bert Andri Soomlais
3. Juhan Karlis



Jooksjaid oli rekordiliselt palju. HELLE EISENSCHMIDT

Imelikud juhtumised Tatriku alevis

RICHARD ROHT

Ning juba mõni lihtne „esime-
ne inimliha sööja Eestis”, kelle
lehed välismaa eeskujul turule
saatsid, ajas Tatrikul kõigil söö-
giisu mitmeks päevaks ära.
Need võidud aga ei rahulda-
nud Antvärki. Ta ihus hammast
Aisapuu peale. Aisapuu oli tema-
le pinnaks silmas. Aisapuud ta
vihkas ja kadestas. Aisapuu ni-
metas end ilma ühegi kahtluse-
ta haritlaseks; Antvärk aga, kui
ka end „aritlaseks” nimetas, hak-
kas ise selle juures naljakalt kõ-
hima. Ning Aisapuu muigas sää-
rastel kordadel avalikult. Muigas
isegi kaupmees Unipää ja herr
Peter Tolmaz vaatas na põgli-
kult üle öla. Masinaparanduse-
töökoha omanik, noor optant* Pe-
terburist, Voldemar Voorus aga
turtsus põglikult naerda. Voo-
rus uskus ainult „tehnilisi ime-
sid”, igasugust muud „vaimlist
rämpsu”, millega Antvärk ringi
käis, ei uskunud ta teps mitte.
Kui see seltskond kaupmees
Unipää tagakambris koos istus
ja Antvärk ka oma „aridusega”
sinna tuli, läks alati pilkamine
lahti. Alevi paremlased ei taht-

nud Antvärki ühes ta „ariduse-
ga” tunnustada – ja see oli väga
haavav ning valus.
Aisapuu ja Voorus ütlesid Ant-
värgile lausa välja, et see on kõik
tühi kõmu, mida ta teaduse ja
kirjanduse nimel harrastab. Us-
kumatud lood!
„Jah, aga see on kõik teaduse
põhjal tõeks tehtud, lugege ise!”
vehkles Antvärk kätega. „Säära-
seid asju ei oskagi keegi välja
mõelda – nii keerulised on nad.”
Aisapuu aga naeris. „Arvate?”
küsis ta. „Noh, kas teate, mis ma
teile ütlen? Igas seesuguses asjas
on vahest elik ka mõni osa tõtt,
suurem jagu aga juurde luuletat-
tud.”
Selle peale ärritus Antvärk
alati hirmsasti. Ta kandis nik-
kelraamiga prille ja ta silmad
nende taga särasid ärevusest
kui kuulid, kuna pikad vurrud
kõhnal näol üles vahtisid nagu
pisikesel tiigril.
Isegi Unipää, laisalt Aisapuu
ja Vooruse lauas istudes, lausus
vaidlust kuulata des:
„Ega selles kõiges palju tõtt
ole. Miks siis muidu säherdused
asjad ikka kuskil, jumal teab
kus ilmakaarel sünnivad. Miks

ei sünni siis mõnikord ka siin,
Tatrikul, mõni ime? Jaa-amh...”
Ning kaupmees muutus isegi
oma mõttest elavamaks ja jätkas
peaaegu selgunud silmil: „Jaa-
amh... Miks ei sünni ka Tatri-
kul mõni kolme jalaga laps või
peata kana? Miks ei tõuse ka siin
mõni vanamoor surnust üles ja
ei hakka lapsi soetama...”
Ka apteeker Peter Tolmaz, kes
eraldi nurgas istus ja oma õlut jõi,
suured vesised silmad täis üksin-
duse joovastust, pööras sarnaste
sõnade järele oma punase pilka-
va näo väljakutsuvalt ja halvaks-
panevalt Antvärgi poole.
Peter Tolmaz ei istunud iial
teistega ühes lauas. Isegi Aisapu-
ga mitte. Ning juttu ei ajanud ta
ka, hea kui viskas mõne põlgava
sõna üle öla. Tema luges „Dorpa-
ter Zeitungit”, ta isa oli vanasti

„mõisa kärner”. Ka tema ise oli
vana, saksa bürger**, sellega oli
tema seisukoht elus selge, muu
teda ei huvitanud. Ainult kui sää-
rased „Handwerk'id****”, nagu see
Antvärk, tahavad ka olla „gebilde-
te Mensch'id****”, siis see pole küll
enam midagi. Olgu nüüd Aisapuu
veel mis on – „harritud tallopoig”
– aga „harritud retsepp” – no see
pole küll kellegi mees.
Muu seas, Tolman ütles Ant-
värgile järjekindlalt „sinna”, ja
Antvärk oli kogu oma „entelli-
gentsuse” juures siiski niivõrd
„Handwerk”, et Tolmazile kunagi
avalikult sinatamise pärast pro-
testi ei julgenud avaldada. Kat-
suski mõnikord ümbert ja rin-
gi pikka „teaduslikku” loengut
pidada, et näidata Tolmazile ta
ebakultuurilisust, kuid Tolmaz
viskas säärastel juhustel: „Sinna
ärra pudruta asjust, midda sin-
na ei mõista!” Ning lõpetas jutu.
Kui haavav see Antvärgile
alati oli! Tema, tema üliinime-
ne, peksis kui peaga vastu pi-
meduse müüri, mis teda ümb-
ritses ja kannatas vastastelt teo-
tust ja häbi.
Tihti kargas ta süda nii täis,
et ta jumal teab mis oleks tei-

nud, et oma vastastele kätte
maksta ja neile selgeks teha,
millises pimeduses nad elavad,
kuivõrd vaimliselt laisad ja ajast
mahajäänud nad on. Antvärk
muutus kui prohvetiks, kes oot-
as oma jumalalt märki, imet,
nagu Aaron õitsvat keppi, või
Elias tulist vankrit, mis teda tae-
va viis. Iseäranis raske oli vas-
taste naer just selles punktis, et
miks siis ka kord ometi siin Tat-
rikul mõni ime ei sünni. Raske
just sellepärast, et Antvärk sa-
laja ka ise selle üle imestas. Tõ-
si ja arusaamatu küll: kogu ilm
on imesid täis, nendest võidak-
se kirjutada tuhanded raama-
tud, aga siin – Tatrikul – noh,
kas ei või siin ometi üks pitsitil-
lakenegi imekene sündida, nii-
sama suurekene ja tähtsusetu
kui Tatriku alev ise!

Järgneb

* Optandid olid Venemaal elanud
eestlased, kes pärast Tartu
rahulepingut said õiguse Eestisse
ümber asuda.
** kodanlane, laen saksa keelest.
*** käsitöö (sks k). Samast sõnast on
tulnud eesti keelde antvärk –
käsitöoline.
**** arenenud inimene (sks k).

● „Miks ei sünni ka
Tatrikul mõni kolme jalaga
laps või peata kana?
Miks ei tõuse ka siin mõni
vanamoor surnust üles ja
ei hakka lapsi soetama...”

ARRIVA OÜ

... MAA		EKVATO- RIAAL- GUINEA PEALINN	T NAABER	W		BELGIA HELILOOJA	KREEKA KEELES	PUHAS SAVIAINE	JOOD	RIIDESORT	KVARTAL
LIND				HIJU NAISE PEAKATE							
MÕÖDUNUD AASTAL			JÄRV VÖRUMAAL JEEUSE EMAKEEL						HÕIGE		
MILLESTKI PEALE							FANTASTIKA EESTI LAUL- JA, NÄITLE- JA (N+IN)				
ARG								LÄBI- MITTE- EBA-			
PSEUDO-			JÄRV VIL- JANDIMAAL KAKSIK- VOKAAL						ASESÕNA SAVINÕUDE VALMISTAJA		
LÄHEDANE INIMENE						NARR				NANO-	
UHMIRINUI (VAN.)						F. TUGLASE TEOS				NAISENIMI	
PÜHAPÄEV		VANADUS TEAT. AJA- VAHEMIK						MÕISTUS KULD			
NAISENIMI				PIISAM- ROTT MÖTTE- VÄLGATUS							
TITAAK			...TALL VAHEND, ASI				ÕLI VÕI TÕR- VA AJAMA TEHIS- INTELLEKT				
PASTORAAT								LENNU- FIRMA EEVATÜTAR			
ETTE- KANDMINE										TALU ABIELLU PANEMA	
ULATUSLIK				ASESÕNA ASJA- TUNDMINE			JÕGI TARTUMAAL KARNIIS				
VULKAAN JAAPANIS					VEIDIKE PULK						SUHTES. POOLEST
SISE-											
KATUSE- KIVIDE KAUBA- MÄRK									JUPITERI KAASLANE OLÜMPIA- ORGAN		
NÄITEKS			LAIATARBE- HEKTAR								
TAHULINE KEHA								ENDA UMBES			
SIILI KEHAKATE											

Eelmise lehe vastus: Nigula toonekurg mölgib autosid.

KUHU MINNA

● **KINO**
Haapsalu kultuurikeskuses:
„Kapten Saablihammas ja Grel
krahvinna” – 19. aug kl 15, 23. aug
kl 11, 26.–27. aug kl 15.
„Dracula” – 19. aug kl 17, 22. aug
kl 19.30, 26. aug kl 19.30, 28. aug
kl 19.30.
„Suur võidusõit läbi Euroopa” –
22. aug kl 15, 27. aug kl 17,
28.–29. aug kl 15.
„Materialistid” – 22. aug kl 17,
23. aug kl 13, 26. aug kl 17, 28. aug
kl 17.
● **TEATER**
Haapsalu kultuurikeskuses:
21. augustil kl 19 Rakvere teater
„Karge meri”, pilet 24 €, soodus-
piletid 21 €, ratastool 12 € Pileti-
maailmas ja Piletilevis (lisandub
teenustasu).

● **MUUSEUMID**
Haapsalu linnuse muuseum
E–P 10–18. linnus.salm.ee.
Iloni Imedemaa teemakeskus
E–P 11–18. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda
K–P 11–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum
K–P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum
(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula):
K–P 11–17. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum
(Sadama 32, Haapsalu) T–L 10–18;
P ja E 10–16. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum
R–L 12–16, muul ajal ette teatades
roudemuuseum@gmail.com,
tel 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud
T–L 10–17. E-post:
lihulamuseum@laaneranna.ee.

● **NÄITUSED**
Haapsalu linnagaleriis (Posti 3):
Andres Tali näitus „Valgumine”
31. augustini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2):
majagaleriis Kaire Mäe maalinäitus
„Ühe unistuse lugu”
24. augustini.

Hoovigaleriis Haapsalu fotoklubi
loodusfotonäitus „Kui värvid kõne-
levad mustvalgelt” 24. augustini.
Galeriid avatud K–P 12–18.

Lihula muuseumis
(Lihula mõis, Linnuse tee 1):
Aide Leit-Lepmetsa joonistuste
näitus „Lihula rahvarõivas pliitsi ja
paberiga” jääb avatuks septembri
lõpuni. Piletita.
T–L kell 10–17.
Näitus „Läänemaa naise pidulikud
rõivad 19. saj lõpus ja 20. saj algu-
ses” jääb avatuks septembri lõpuni.
T–L kell 10–17.

Näitus „Lihulas sündinud loo-
dusteadlane Wilhelm Konstantin
Frommhold Petersen”
püsiekspositsioonis.
T–L kell 10–17.

Österby Sadamarestos
(Österby sadam):
Aide Leit-Lepmetsa pitsiliste
maalide näitus. Avatud septembri
lõpuni T–P 12–20.

Lugege veebis
online.le.ee.

Lääne Elu
soovib meeleolukat
taasiseseisvumis-
päeva!

Kolmapäeval,
20. augustil on toimetus
SULETUD.

Järgmine leht
ilmub laupäeval,
23. augustil.

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

Müüa söödateravilja. Tel 5196 7422.

PUIT

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuud. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Lõhutud toores lehtpuu, metsakuiv okaspuu, hind al 50.- Laotud puude tarne 10 ja 15 rm autoga, tel 521 1377. 3-m lehtpuu, hind kokkuleppel, tel 502 4895.

Müüa kuiva ja toorest küttepuud (must lepp). Tel 5302 8000.

TEENUS

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmed kätte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude ja maaküttekaevude puurimine ning projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ehitus- ja remonditööd. Fassaadide/katuste pesu ja värvimine. Tel 56365644.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine, remont, rõngaste vahetamine, kaevumaja ehitus ja käsipumpade remont. Tel 557 4792.

Hekkide, ilu- ja suurte puude lõikus. 5817 1670, Reio.

Korstnapühkimine, küttesüsteemide remont. http://www.laanekorsten.ee Tel 553 1826.

TÖÖPAKKUMINE

Pakume tööd tublidele ja kohusetundlikele eelneva kogemusega ehitustöölisele. Oskama peab üldehitustöid (müüri ladumine, armeerimistööd, kergseinte ehitamine, fassaaditööd, avatäidete paigaldamine jne). Oluline on eesti keele oskus ja B-kategooria juhiluba.

Kui oled huvitatud, saada oma CV resa@resa.ee või võta ühendust tel 5666 0149.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee. E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

TEADE

Projekteerimistingimuste avatud menetlus (Haudejaama tee 7b, Uuemõisa alevik, Haapsalu linn)

Ajavahemikul 19.8.2025 – 01.9.2025 on Haapsalu linna veebilehel (www.haapsalu.ee/) avalikustamisel-olevad-projekteerimistingimused) avalikustatud Haudejaama tee 7b, Uuemõisa alevik, Haapsalu linn, projekteerimistingimuste eelnõu üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks. Avalikustamise perioodil on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid e-posti aadressile hlv@haapsalulv.ee.

LÄÄNEMAA VÄHIÜHING

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 20 aastat.

Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

Soovite õnnitleda oma lähedasi või teile tähtsaid inimesi?

Saatke oma õnnitlused aadressile le@le.ee või helistage 473 7111.

Kas nägite või kuulsite midagi huvitavat?

Saatke vihje veebis www.le.ee või meiliaadressil info@le.ee.

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTISTIDE HAAPSALU KOGUDUS
L, 23. augustil kl 11 piibliarutelu, **kl 12** jumalateenistus jutlusega.

EAÕK HAAPSALU MARIA-MAGDALEENA KOGUDUS
P, 24. augustil kl 10 liturgia.

RIDALA BAPTISTIKOGUDUS
Pühapäeviti kl 11.30 jumalateenistus ja samal ajal lastehoid. Info ridalakogudus.ee.

EELK KOGUDUSED HAAPSALU

K, 20. august kl 9–19 koguduse taasiseseisvumispäeva reis kirikutesse.
R, 22. august kl 9 hommikupalvus. Teenib õpetaja Mart Salumäe (Jaani kirik).
P, 24. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: soosinguajad. Teenivad õpetaja Mart Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (toomkirik). Jaani kirik avatud teelistele R 11–14; L 11–17, P 13–16. Koguduse kantselei (Kooli 6) kolmapäeval, 20. augustil suletud ja reedel, 22. augustil avatud 9.30–11. Info 5346 7922.

KULLAMAA

N, 21. augustil kl 10–14 kantselei lahti kogudusemajas.
L, 23. augustil kl 11–15 ja P, 24. augustil kl 11–14 kirik avatud teelistele **L, 23. augustil kl 18** orelikontsert kirikus. Esineb Aivar Sõerd.
P, 24. augustil kl 11: 11. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga kirikus.

Kuulutage 1 kuu paberlehes, kingime 1 kuu veebis tasuta.

Võtke ühendust le@le.ee.

Mälestame ja meenutame kallist klassiõde

LEA SAARKOPPELIT
30.9.1951–13.8.2025. Südamlik kaastunne omastele. Klassikaaslased Kuldre kooli päevilt

Mälestame lahkunud naabrimeest

AARE RÄTSEPA
ja avaldame kaastunnet omastele.

Vambola ja Sirje

Avaldame siirast kaastunnet Aet Kannusele kalli

ema
lahkumise puhul.

Haapsalu Magaziini kollektiiv

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud... Siiras kaastunne Paulile, Ehale ja Elnale ema

ESTER-HELMINE EINDORFI
kaotuse puhul.

Mälestavad Vaike ja Kairi pere

KAKURO

			6	3			10	12	10
		4				19			
					29				
	20	10	8			6			
						3			
6				17				6	12
16				8			4		
				11					
10			16				11		
			10				6		
		6				4			
			30			13			
	17				4				
	12				11			21	7
17				15					
			17						
7			18				9		
			10						
30							7		
		6				4			
		7				4			
	11				30			19	12
3				8			10		
			3						
11			8				17		
			22			7			
	4	6	15			8			
					4				
11				11					
16					4				

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus.weebly.com/

HINGEVIIUL MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E–R 10–15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU TEL 58 503 340 (kontor), 5846 1111 www.hingeviiul.ee info@hingeviiul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviiul@gmail.com / 58 503 340



ERAKOOGU

Taebla koolilapsed käisid kabe EMil

Neli Taebla kooli õpilast Kreete Kulbok, Emma Malkus, Grisette Poks ja Kertu Rohtla käisid augusti alguses Itaalias Chianciano Terme linnas Toscana maakonnas peetud Euroopa noorte meistrivõistlustel kabe. Läänlastest sai kõrgeima koha 2015. aastal ja hiljem sündinud tüdrukute arvestuses klassikalises kabe 16. kohale tulnud Emma Malkus.

Taebla kooli direktori Jaanus Mägi sõnul oli reis olnud lastele suur kogemus. „Seal oli eri tüüpi mängu. Klassikaline kabe, kiirkabe ja välgkabe,” sõnas ta.

„Ma usun, et kogu see Itaalias käimine andis neile lastele innustust juurde,” arvas Mägi. Eestit esindas EMil 28 noort, kes võitis kokku neli medalit. Parim oli Tallinna Nõmme Huvikooli kaberingi õpilane Kevin Kurik, kes sai kuni 13aastaste poiste välkturniiril esikoha.

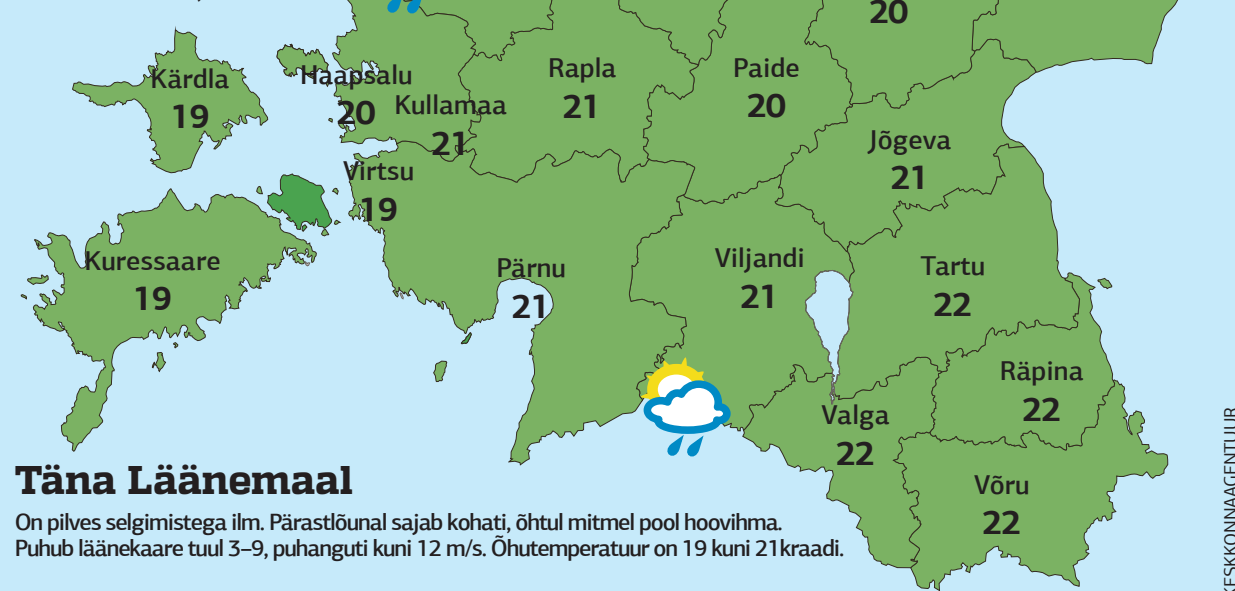
JUHAN HEPNER

ILM

VEETEMPERatuurID

18. august kell 17.40)

Dirhami 19,1°
Haapsalu 18,8°
Virtsu 19,0°
Rohuküla 19,6°



Täna Läänemaal

On pilves selgimistega ilm. Pärastlõunal sajab kohati, õhtul mitmel pool hoovihma. Puhub läänekaare tuul 3–9, puhanguki kuni 12 m/s. Õhutemperatuur on 19 kuni 21 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	Reede	Laupäev
9°...17°	4°...16°	6°...15°	8°...15°	
põhja-, loodetuul 2–8 m/s	põhja-, läänetuul 1–6 m/s	muutlik tuul 1–5 m/s	muutlik tuul 1–4 m/s	



VAATA KA
WWW.LE.EE

OTT SEPP

INDREK TAALMAA

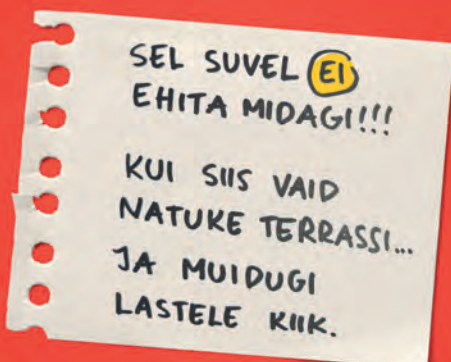
JAN UUSPÖLD

KALEVIPOJAD

- SAADAME PIKALT JA TEEME ALATI

25.08 kell 19:00 Noarootsi Teatrigaraaž
Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

HOLM
Sinu plaan. Sinu moodi.



holmbank.ee

Finantsteenuse pakkuja on Holm Bank AS. Enne lepingu sõlmimist tutvuge tingimustega ning vajadusel pea nõu asjatundjaga

Lääne Elu

paber- ja digilehe hinnakiri

PABERLEHT

1 kuu	13
3 kuud	38
6 kuud	73
12 kuud	133
E-arve	12

PABER+DIGI

1 kuu	17
3 kuud	48
6 kuud	92
12 kuud	170
E-arve	15

DIGILEHT

1 kuu	8
3 kuud	20
6 kuud	37
12 kuud	74
E-arve	8

DIGILEHE
PÄEVA-
PILET
1,50

473 7111
le@le.ee

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaal.ee
www.reinpaal.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



23. september alates 10.00 KÕMSI RAHVAMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9–16) Telefonil 5323 2454

- Kuivasilmatest
- Silmarõhu mõõtmine
- Optilised päikseprillid



Kontroll 25€, prilliostjale TASUTA



Suvi hakkab lõppema,
sügis terendab ukse ees.

Otsite uut tööjõudu?

Lisage töökuulutus bannerina,
lihtkuulutusena või veebi!

Võtke ühendust:
reklaam@le.ee.

Kui soovite jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvustage oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu

online.le.ee



Küsige lisa aadressil
reklaam@le.ee.